

Nr. 631/C2/784/III-5/2016

CONCLUZII

*formulate de procuror în dosarul nr. 1317/1/2016 al Înaltei Curți de Casație și Justiție –
Complețul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală*

Prin încheierea din data de 11 martie 2016 pronunțată în dosarul nr.1427/262/2015, Tribunalul Dâmbovița – Secția penală a adresat Înaltei Curți de Casație și Justiție solicitarea de a pronunța o hotărâre prin care să dea o rezolvare de principiu următoarelor chestiuni de drept:

„1. În cazul intervenirii liberării condiționate din executarea unei pedepse privative de libertate, acordată potrivit dispozițiilor art.59 și următoarele din Codul penal din 1968, dar după 1 februarie 2014, comiterea unei noi infracțiuni în interiorul restului rămas neexecutat din pedeapsă, ar duce la aplicarea art.61 din Codul penal din 1968 sau a art.102 alin.4 din noul Cod penal?

2. În cazul în care Curtea apreciază că în cazul intervenirii liberării condiționate din executarea unei pedepse privative de libertate, acordată potrivit dispozițiilor art.59 și următoarele din Codul penal din 1968, dar după 1 februarie 2014, comiterea unei noi infracțiuni în interiorul restului rămas neexecutat din pedeapsă ar duce la aplicarea art.61 din Codul penal din 1968, care este relevanța într-o situație precum cea de față, în cadrul soluționării unei cereri ulterioare întemeiate potrivit art.585 din noul Cod de procedură penală, a faptului că printr-o hotărâre anterioară aplicabilă persoanei condamnate s-a făcut aplicarea dispozițiilor art.104 alin.2 din noul Cod penal, iar nu ale art.61 din Codul penal din 1968?

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

3. În aplicarea art.585 din noul Cod de procedură penală unei situații precum cea în speță, a unei persoane condamnate definitiv în anul 2013 pentru patru infracțiuni comise în perioada 2009-2011, în anul 2015 pentru patru infracțiuni comise în anul 2011 și anterior în anul 2015 pentru două infracțiuni comise la 14 iulie 2014 în concurs cu cele imediat anterior menționate, dar în recidivă postcondamnatorie față de primele, după liberarea condiționată din executarea pedepsei pentru acestea survenită la 21 mai 2014 cu rest rămas neexecutat de 475 de zile închisoare, care este ordinea și legea penală aplicabilă operațiunilor necesare modificării pedepsei potrivit instituțiilor potențial aplicabile în cauză – concurs de infracțiuni, recidivă și revocare beneficiu liberare condiționată, atât din perspectiva aplicării sau neaplicării autorității de lucru judecat a unei sentințe anterioare cu consecința cumulării restului rămas neexecutat de 475 de zile unei pedepse intermediare potrivit art.104 alin.2 din noul Cod penal?”.

Urmare analizei de admisibilitate a sesizării, efectuată în temeiul art.475 din Codul de procedură penală, a rezultat că instanța care sesizează este Tribunalul Dâmbovița – Secția penală, investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, cauza se află în cursul judecării, problema de drept a cărei dezlegare se solicită nu a mai fost supusă examenului Înaltei Curți de Casație și Justiție, nestatuându-se asupra ei printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare. **Condițiile ca întrebarea adresată instanței supreme să constituie o chestiune de drept, iar de lămurirea acesteia să depindă soluționarea pe fond a cauzei respective nu sunt, însă, îndeplinite.**

Cu privire la prima chestiune supusă dezlegării, instanța care sesizează, a apreciat că practica judiciară în materia liberării condiționate a fost constantă în a face aplicarea, după data de 1 februarie 2014, a dispozițiilor relevante din legea veche considerate mai favorabile decât cele din legea nouă, aceasta deoarece raportul juridic de drept penal ce are ca obiect tragerea la răspundere a unei persoane pentru săvârșirea unei infracțiuni este un raport juridic cu desfășurare mai mare în timp, incluzând și executarea pedepsei, pe cale de consecință și potențialitatea liberării condiționate. Instanța apreciază că nu suntem în situația unei lex tertia prin stabilirea unei pedepse principale potrivit legii noi și revocarea beneficiului liberării condiționate din executarea unei alte pedepse potrivit art.61 din Codul penal anterior pentru că raporturile juridice de drept penal sunt diferite.

Cu privire la a doua chestiune, instanța constată că, în aplicarea principiului caracterului echitabil care guvernează procesul penal și care impune stabilirea unei situații corecte din punct de vedere juridic, se poate înfrânge principiul autorității de lucru judecat, dacă aplicarea acestuia ar duce la menținerea unei „erori” în defavoarea persoanei condamnate (cum pare a fi cazul în speță prin cumularea restului rămas de executat cu o altă pedeapsă rezultantă în condițiile în care regimul juridic prevăzut de

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

art.61 din Codul penal anterior ar fi cel al contopirii restului rămas de executat cu noua pedeapsă prin cumul juridic cu spor facultativ).

Cu privire la a treia chestiune, instanța de trimitere apreciază că este necesară stabilirea ordinii corecte a aplicării instituțiilor de drept penal cu incidență potențială în cauză, urmare constatării existenței unui concurs de infracțiuni între faptele ce au făcut obiectul judecății prin sentința penală nr.309 din 13 februarie 2015 cu cele ce au făcut obiectul contopirii prin sentința penală nr.1630 din 26 iulie 2013 ale Judecătoriei Ploiești. Instanța opinează către aplicarea regulilor ce reglementează concursul de infracțiuni pentru toate faptele reținute în sarcina inculpatului întrucât nu se poate face abstracție de faptul că infracțiunile judecate prin sentința penală nr.1630 din 26 iulie 2013 a Judecătoriei Ploiești sunt concurente cu cele judecate prin sentința penală nr.309 din 13 februarie 2015 a Judecătoriei Ploiești, iar acestea din urmă sunt concurente cu cele judecate prin sentința penală nr.3148 din 31 octombrie 2014 a Judecătoriei Ploiești. Darea eficacității regulilor concursului de infracțiuni nu ar fi posibilă dacă s-ar aplica în vreun fel regulile recidivei post-condamnatorii ce ar viza doar o parte din termenii concursului, astfel că ar trebui contopite toate infracțiunile ce au făcut obiectul acestor hotărâri fără aplicarea regulilor specifice recidivei sau revocării liberării condiționate. Ulterior, vor fi deduse din pedeapsa rezultantă (stabilită conform noii legi penale, pentru că ultimele infracțiuni sunt săvârșite după 1 februarie 2014) toate perioadele considerate ca fiind executate, cu începere din 9 septembrie 2011 și până în prezent (cu excepția intervalului 22 mai 2014 – 20 iulie 2014 când petentul a fost liber).

În cauză, prin sentința penală nr.21 din 14 ianuarie 2016, pronunțată de Judecătoria Moreni în dosarul nr.1427/262/2015, a fost admisă, în parte, cererea condamnatului G.A.N. de contopire a pedepselor aplicate prin sentințele penale nr.309 din 13 februarie 2015 și nr.1630 din 26 iulie 2013 ale Judecătoriei Ploiești și s-au contopit, în baza art.33 lit.a și art.34 lit.b din Codul penal anterior, pedepsele pronunțate, condamnatul urmând să execute pedeapsa cea mai grea de 3 ani și 6 luni închisoare, la care a fost adăugat un spor de 8 luni închisoare, prin reindividualizare, pedeapsa rezultantă fiind de 4 ani și 2 luni închisoare. În baza art.36 alin.3 din Codul penal anterior s-a dedus perioada executată de la 9 septembrie 2011 până la 21 mai 2014. În cuprinsul hotărârii s-a menționat că nu poate fi contopită și pedeapsa aplicată prin sentința penală nr.3148 din 31 octombrie 2014 a Judecătoriei Ploiești, aceasta reprezentând al doilea termen al recidivei postcondamnatorii în raport cu pedeapsa aplicată prin sentința penală nr.1630 din 26 iulie 2013 a Judecătoriei Ploiești. Împotriva acestei sentințe a formulat contestație condamnatul, cu soluționarea ei fiind învestit Tribunalului Dâmbovița – Secția penală.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

Situația juridică a condamnatului este următoarea :

Prin sentința penală nr.1630 din 26 iulie 2013 a Judecătoriei Ploiești, definitivă la 4 septembrie 2013, urmare a contopirii pedepselor dispuse prin două sentințe de condamnare anterioare - sentința penală nr.1422/2012 și sentința penală nr.233/2013, ambele ale Judecătoriei Ploiești, i-a fost aplicată pedeapsa de 4 ani închisoare (pedeapsa cea mai grea de 3 ani și 6 luni închisoare plus sporul de 6 luni aplicat prin sentința penală nr.1422/2012). A fost dedusă pedeapsa executată de la 9 septembrie 2011 la zi. Din această pedeapsă petentul a fost liberat condiționat la 21 mai 2014.

Prin sentința penală nr.1422/2012 a Judecătoriei Ploiești, definitivă la 5 decembrie 2012, petentul fusese condamnat la o pedeapsă rezultantă de 4 ani închisoare urmare a contopirii pedepselor de 3 ani și 6 luni închisoare pentru săvârșirea, în perioada 11 ianuarie 2011 – 26 februarie 2011, a unei infracțiuni de furt calificat în formă continuată, respectiv de 3 ani închisoare pentru săvârșirea, la data de 9 septembrie 2011, a unei infracțiuni de furt calificat (pedeapsă a cărei executare fusese suspendată sub supraveghere, prin sentința penală nr.2296/2011 a Judecătoriei Ploiești, definitivă la 23 ianuarie 2012, beneficiu anulat prin sentința penală nr.1422/2012).

Prin sentința penală nr.233/2013 a Judecătoriei Ploiești, definitivă la 6 martie 2013, petentul fusese condamnat la o pedeapsă rezultantă de 3 ani închisoare urmare a contopirii pedepselor de 2 ani și 6 luni închisoare pentru săvârșirea, la data de 29 octombrie 2009, a unei infracțiuni de furt calificat, 8 luni închisoare pentru săvârșirea, la data de 29 octombrie 2009, a infracțiunii prevăzute de art.86 al.3 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.195/2002 și 3 ani închisoare pentru săvârșirea, la data de 9 septembrie 2011, a unei infracțiuni de furt calificat (pedeapsă a cărei executare fusese suspendată sub supraveghere, prin sentința penală nr.2296/2011 a Judecătoriei Ploiești, definitivă la 23 ianuarie 2012, beneficiu anulat și prin sentința penală nr.233/2013).

Prin sentința penală nr.3148 din 31 octombrie 2014 a Judecătoriei Ploiești definitivă prin decizia penală nr.33 din 19 ianuarie 2015 a Curții de Apel Ploiești, a fost condamnat pentru două infracțiuni de distrugere calificată comise la 14 iulie 2014 la două pedepse de câte 1 an și 6 luni închisoare, contopite potrivit art.39 din noul Cod penal, condamnatul urmând să execute pedeapsa cea mai grea și o treime din cealaltă, respectiv pedeapsa rezultantă de 2 ani închisoare. În temeiul art.104 alin.2 din noul Cod penal a fost revocată liberarea condiționată ce intervenise la 21 mai 2014, iar restul de 475 de zile rămas neexecutat din pedeapsa de 4 ani închisoare aplicată prin sentința penală nr.1630 din 26 iulie 2013 a Judecătoriei Ploiești a fost adăugat pedepsei de 2 ani închisoare. A fost dedusă perioada arestului preventiv de la 21 iulie 2014 la zi. A fost

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

emis mandatul de executare a pedepsei închisorii nr.3484 din 20 ianuarie 2015, executabil în perioada 21 iulie 2014 – 7 noiembrie 2017.

Prin sentința penală nr.309 din 13 februarie 2015 a Judecătorei Ploiești definitivă prin neapelare la 10 martie 2015, a fost condamnat la patru pedepse de câte 2 ani închisoare pentru patru infracțiuni de furt calificat comise în perioada 30 martie 2011 – 4 septembrie 2011, pedepse contopite potrivit art.34 din Codul penal anterior, stabilindu-se o pedeapsă rezultantă de 2 ani închisoare, pentru care s-a emis mandatul de executare a pedepsei închisorii nr.359 din 10 martie 2015, executabil în perioada 8 noiembrie 2017 – 7 noiembrie 2019.

Dispoziții legale relevante.

Art.5 din Codul penal :

„(1) În cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă.

(2) Dispozițiile alin.(1) se aplică și actelor normative ori prevederilor din acestea declarate neconstituționale, precum și ordonanțelor de urgență aprobate de Parlament cu modificări sau completări ori respinse, dacă în timpul când acestea s-au aflat în vigoare au cuprins dispoziții penale mai favorabile.”

Art.102 din Codul penal :

„(1) Pe durata supravegherii, datele prevăzute în art.101 alin.(1) lit.c) - e) se comunică serviciului de probațiune.

(2) Supravegherea executării obligațiilor prevăzute în art.101 alin.(2) lit.a) și lit.b) se face de serviciul de probațiune. Verificarea modului de îndeplinire a obligațiilor prevăzute în art.101 alin.(2) lit.c) - g) se face de organele abilitate, care vor sesiza serviciul de probațiune cu privire la orice încălcare a acestora.

(3) Supravegherea executării obligațiilor prevăzute în art.101 alin.(2) lit.d) și lit.e) poate fi realizată și printr-un sistem electronic de supraveghere, în condițiile prevăzute de legea specială.

(4) Pe durata supravegherii, serviciul de probațiune are obligația să sesizeze instanța, dacă:

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

a) au intervenit motive care justifică fie modificarea obligațiilor impuse de instanță, fie încetarea executării unora dintre acestea;

b) persoana supravegheată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condițiile stabilite, obligațiile ce îi revin.”

Art.104 din Codul penal :

„(1) Dacă pe durata supravegherii persoana condamnată, cu rea-credință, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligațiile impuse, instanța revocă liberarea și dispune executarea restului de pedeapsă.

(2) Dacă după acordarea liberării cel condamnat a săvârșit o nouă infracțiune, care a fost descoperită în termenul de supraveghere și pentru care s-a pronunțat o condamnare la pedeapsa închisorii, chiar după expirarea acestui termen, instanța revocă liberarea și dispune executarea restului de pedeapsă. Pedeapsa pentru noua infracțiune se stabilește și se execută, după caz, potrivit dispozițiilor de la recidivă sau pluralitate intermediară.

(3) Dispozițiile alin.(1) și alin.(2) se aplică în mod corespunzător și în cazul liberării condiționate din executarea pedepsei detențiunii pe viață.”

Art.61 din Codul penal anterior :

„(1) Pedeapsa se consideră executată dacă în intervalul de timp de la liberare și până la împlinirea duratei pedepsei, cel condamnat nu a săvârșit din nou o infracțiune. Dacă în același interval cel liberat a comis din nou o infracțiune, instanța, ținând seama de gravitatea acesteia, poate dispune fie menținerea liberării condiționate, fie revocarea. În acest din urmă caz, pedeapsa stabilită pentru infracțiunea săvârșită ulterior și restul de pedeapsă ce a mai rămas de executat din pedeapsa anterioară se contopesc, putându-se aplica un spor până la 5 ani.

(2) Revocarea este obligatorie în cazul când fapta săvârșită este o infracțiune contra siguranței statului, o infracțiune contra păcii și omenirii, o infracțiune de omor, o infracțiune săvârșită cu intenție care a avut ca urmare moartea unei persoane sau o infracțiune prin care s-au produs consecințe deosebit de grave.”

Art.585 din Codul de procedură penală :

„ (1) Pedeapsa pronunțată poate fi modificată, dacă la punerea în executare a hotărârii sau în cursul executării pedepsei se constată, pe baza unei alte hotărâri definitive, existența vreuneia dintre următoarele situații:

a) concursul de infracțiuni;

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

- b) recidiva;
- c) pluralitatea intermediară;
- d) acte care intră în conținutul aceleiași infracțiuni.

(2) Instanța competentă să dispună asupra modificării pedepsei este instanța de executare a ultimei hotărâri sau, în cazul în care persoana condamnată se află în stare de deținere, instanța corespunzătoare în a cărei circumscripție se află locul de deținere.

(3) Sesizarea instanței se face din oficiu, la cererea procurorului ori a celui condamnat.

(4) La primirea cererii, președintele completului de judecată dispune atașarea la dosar a înscrisurilor și luarea tuturor măsurilor necesare soluționării cauzei.”

Art.587 din Codul de procedură penală :

„(1) Liberarea condiționată se dispune, la cererea sau la propunerea făcută potrivit dispozițiilor legii privind executarea pedepselor, de către judecătoria în a cărei circumscripție se află locul de deținere.

(2) Când instanța constată că nu sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea liberării condiționate, prin hotărârea de respingere fixează termenul după expirarea căruia propunerea sau cererea va putea fi reînnoită. Termenul nu poate fi mai mare de un an și curge de la rămânerea definitivă a hotărârii.

(3) Hotărârea judecătorei poate fi atacată cu contestație la tribunalul în a cărei circumscripție se află locul de deținere, în termen de 3 zile de la comunicare. Contestația formulată de procuror este suspensivă de executare.

(4) O copie de pe hotărârea rămasă definitivă se comunică serviciului de probațiune competent, precum și unității de poliție în a cărei circumscripție locuiește cel eliberat.”

Art.588 din Codul de procedură penală :

„(1) Asupra anulării liberării condiționate prevăzute la art.105 alin.(1) din Codul penal se pronunță, din oficiu sau la sesizarea procurorului sau a consilierului de probațiune, instanța care judecă ori a judecat în primă instanță infracțiunea care atrage anularea.

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

(2) Instanța prevăzută la alin.(1) se pronunță și asupra revocării liberării condiționate, în situația prevăzută la art.104 alin.(2) din Codul penal.

(3) Instanța prevăzută la art.587 alin.(1) se pronunță și asupra revocării liberării condiționate, în situația prevăzută la art.104 alin.(1) din Codul penal, la sesizarea serviciului de probațiune, precum și în cazul când instanța care l-a judecat pe condamnat pentru o altă infracțiune nu s-a pronunțat în această privință.

(4) Instanța în fața căreia hotărârea a rămas definitivă este obligată să comunice locului de deținere și serviciului de probațiune, atunci când este cazul, o copie de pe dispozitivul prin care s-a dispus revocarea liberării condiționate.”

*
* *

Cu privire la admisibilitatea sesizării, sub aspectul respectării condițiilor ca întrebarea adresată instanței supreme să constituie o chestiune de drept și de lămurirea acesteia să depindă soluționarea pe fond a cauzei respective.

În jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor probleme de drept în materie penală s-a statuat asupra înțelesului ce trebuie atribuit sintagmei „*chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei*”.

Astfel, s-a apreciat că: “Admisibilitatea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată, atât în cazul în care vizează o normă de drept material, cât și atunci când privește o dispoziție de drept procesual, de împrejurarea ca interpretarea dată de instanța supremă **să aibă consecințe juridice asupra modului de rezolvare a fondului cauzei**. Cu alte cuvinte, între problema de drept a cărei lămurire se solicită și soluția dată asupra acțiunii penale și/sau civile de către instanța pe rolul căreia se află cauza în ultimul grad de jurisdicție trebuie să existe o **relație de dependență**, în sensul ca decizia Înaltei Curți pronunțată în procedura prevăzută de art.476 și 477 din Codul de procedură penală **să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii din procesul principal**, cerința pertinentei fiind expresia utilității pe care rezolvarea de principiu a chestiunii de drept invocate o are în cadrul soluționării pe fond a litigiului” (decizia nr.11 din 2 iunie 2014 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în dosarul 11/1/2014/HP/P).

Considerentele deciziei nr.11 din 2 iunie 2014 sunt preluate și în deciziile nr.17 din 1 septembrie 2014 pronunțată în dosarul nr.21/1/2014/HP/P, nr.19 din 15 septembrie 2014 pronunțată în dosarul nr.20/1/2014/HP/P și nr.24 din 6 octombrie 2014

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

pronunțată în dosarul nr.26/1/2014/HP/P ale Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

În același timp, verificând aptitudinea dezlegării date de a avea consecințe juridice directe asupra modului de rezolvare a fondului cauzei, s-a mai statuat că este necesar ca sesizarea să tindă la interpretarea *in abstracto a unor dispoziții legale determinate, iar nu la o rezolvare implicită a unor chestiuni ce țin de particularitățile fondului cauzei*. Aceasta deoarece o atare problemă „nu poate primi o rezolvare de principiu în lipsa elementelor de fapt ce urmează a fi stabilite în urma judecării cauzei respective”. Altminteri, instanța de trimitere nu tinde la o rezolvare a unei „*chestiuni de drept*”, în înțelesul pe care art.475 din Codul de procedură penală îl conferă acestei sintagme (*decizia nr.14 din 12 mai 2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în dosarul nr.899/1/2015*).

În fine, s-a constatat că este inadmisibilă în cadrul procedurii reglementate de art.475 din Codul de procedură penală, decelarea unor aspecte de fapt și, numai consecutiv acestui demers și raportat la determinarea elementelor de fapt, identificarea soluției în drept. „Instanța supremă, în unificarea practicii judiciare prin mecanismul hotărârii prealabile, vizează acele chestiuni de drept ce influențează soluția în cauză, *însă nu determină baza factuală, caracterizarea în drept și nici legea aplicabilă cauzei în ipoteza succesiunii de legi, acestea aparținând exclusiv instanței investite cu soluționarea acțiunii penale*” (*decizia nr.31 din 19 noiembrie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în dosarul nr.3558/1/2015*).

În opinia noastră prin noua instituție procesual penală nu s-a urmărit exonerarea judecătorului investit cu soluționarea cauzei în ultimul grad de jurisdicție de obligația legală de rezolvare a pricinii sale, instanța supremă nesubstituindu-se acestuia. Procedura prejudicială nu este menită a pune în discuție principiul independenței judecătorului legal investit, plenitudinea de jurisdicție rămânând în continuare a instanței care sesizează.

Pe de altă parte, relevanța, efectul în cauza dedusă judecății trebuie să fie imediat, direct, dar în egală măsură necircumstanțiat la datele specifice ale cauzei, pentru a putea rămâne o chestiune de drept.

Totodată, noua instituție nu trebuie înțeleasă nici ca temei de dezbateri doctrinare.

În speță, prin modul confuz și alambicat de formulare a întrebărilor, instanța de trimitere pe de o parte încearcă a-și lămuri probleme de drept nepertinente cauzei

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

pendinte sau cărora li s-a răspuns, parțial, prin dezlegări anterioare, pe de altă parte transferă asupra Înaltei Curți sarcina rezolvării cauzei cu judecarea căreia a fost sesizată.

Distinct de cele mai sus arătate, punctual, cu privire la fiecare dintre problemele de drept ridicate, se mai impun câteva considerații particulare:

1. Cu privire la chestiunea de drept dacă în cazul intervenirii liberării condiționate din executarea unei pedepse privative de libertate, acordată potrivit dispozițiilor art.59 și următoarele din Codul penal din 1968, dar după 1 februarie 2014, comiterea unei noi infracțiuni în interiorul restului rămas neexecutat din pedeapsă, ar duce la aplicarea art.61 din Codul penal din 1968 sau a art.102 alin.4 din noul Cod penal.

Trecând peste **inexistența unei corespondențe între textul legal a cărui interpretare se solicită**, art.102 alin.4 din noul Cod penal, care statuează cu privire la supravegherea condamnatului, **și problema de drept identificată ca incidentă în cauză de către instanța de trimitere**, revocarea liberării condiționate reglementată de art.104 din același cod, potrivit art.588 alin.2 din Codul de procedură penală, instanța competentă să se pronunțe asupra revocării liberării condiționate, în cazul săvârșirii de către cel condamnat a unei noi infracțiuni în condițiile prevăzute de art.104 alin.2 din Codul penal, este instanța care judecă ori a judecat în primă instanță infracțiunea care atrage revocarea. Cum procedura ce se desfășoară în fața instanței care face prezenta sesizare este cea reglementată de art.585 din Codul de procedură penală, nu cea prevăzută de art.588 alin.2 din același cod, rezultă că oricare ar fi răspunsul pe care Înalta Curte de Casație și Justiție îl va da întrebării cu care a fost sesizată, acesta nu va influența soluția pronunțată de Tribunalul Dâmbovița, **ceea ce conduce la concluzia nepertinenței acestei prime întrebări.**

2. Cu privire la chestiunea de drept dacă în cazul intervenirii liberării condiționate din executarea unei pedepse privative de libertate, acordată potrivit dispozițiilor art.59 și următoarele din Codul penal din 1968, dar după 1 februarie 2014, comiterea unei noi infracțiuni în interiorul restului rămas neexecutat din pedeapsă ar duce la aplicarea art.61 din Codul penal din 1968, care este relevanța într-o situație precum cea de față, în cadrul soluționării unei cereri ulterioare întemeiate potrivit art.585 din noul Cod de procedură penală, a faptului că printr-o hotărâre anterioară aplicabilă persoanei condamnate s-a făcut aplicarea dispozițiilor art.104 alin.2 din noul Cod penal, iar nu ale art.61 din Codul penal din 1968.

Întrebarea nu constituie o chestiune de drept, tehnica de redactare fiind inadecvată acestei proceduri (ca și oricărei alteia, de altfel). Nu cade în sarcina instanței supreme să se pronunțe asupra relevanței unei situații juridice asupra soluției ce se va

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

da de către instanța de trimitere cauzei cu care a fost investită și nici să valideze raționamentul acesteia prealabil pronunțării unei hotărâri. Scopul instituției procesual penale nou introduse nu este acesta.

Pe de altă parte, dat fiind caracterul subsidiar al acestei întrebări în raport de cea care o precede, este vădit că nepertinența celei dintâi se va răsfrânge și asupra secunde.

3. *Cu privire la chestiunea de drept dacă în aplicarea art.585 din noul Cod de procedură penală unei situații precum cea în speță, a unei persoane condamnate definitiv în anul 2013 pentru patru infracțiuni comise în perioada 2009-2011, în anul 2015 pentru patru infracțiuni comise în anul 2011 și anterior în anul 2015 pentru două infracțiuni comise la 14 iulie 2014 în concurs cu cele imediat anterior menționate, dar în recidivă postcondamnatorie față de primele, după liberarea condiționată din executarea pedepsei pentru acestea survenită la 21 mai 2014 cu rest rămas neexecutat de 475 de zile închisoare, care este ordinea și legea penală aplicabilă operațiunilor necesare modificării pedepsei potrivit instituțiilor potențial aplicabile în cauză – concurs de infracțiuni, recidivă și revocare beneficiu liberare condiționată, atât din perspectiva aplicării sau neaplicării autorității de lucru judecat a unei sentințe anterioare cu consecința cumulării restului rămas neexecutat de 475 de zile unei pedepse intermediare potrivit art.104 alin.2 din noul Cod penal?”.*

Prin această din urmă întrebare ***nu se tinde la interpretarea in abstracto a unor dispoziții legale determinate, ci la rezolvarea cauzei cu care instanța de trimitere a fost sesizată de către Înalta Curte de Casație și Justiție***, ceea ce excedează competența instanței supreme în procedura reglementată de art.475 din Codul de procedură penală.

Pe de altă parte, prin decizia nr.29 din 15 ianuarie 2016 pronunțată în dosarul nr.3465/1/2015, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a statuat în sensul că, ***în procedura de modificare a pedepsei prevăzută de art.585 alin.1 lit.a din Codul de procedură penală***, în cadrul operațiunii de contopire a unei pedepse cu închisoarea aplicate în temeiul Codului penal anterior pentru o infracțiune săvârșită sub imperiul acestei legi cu o pedeapsă cu închisoarea aplicată în temeiul noului Cod penal pentru o infracțiune săvârșită sub Codul penal anterior, ***se impune determinarea legii penale mai favorabile condamnatului conform art.5 din Codul penal***. Pentru a dispune astfel, instanța supremă a constatat că dispozițiile legale referitoare la concursul de infracțiuni, având caracterul de normă de drept penal substanțial fac incident principiul aplicării legii penale mai favorabile și în procedura de modificare a pedepsei prevăzute în art.585 alin.1 lit.a din Codul de procedură penală. „În cadrul acestei proceduri distincte de judecarea fiecăreia dintre infracțiunile din structura pluralității, instanța aplică pentru prima dată normele de

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

drept penal substanțial în materia concursului de infracțiuni”. Este respectată astfel și decizia Curții Constituționale nr.265 din 6 mai 2014, potrivit căreia dispozițiile art.5 din noul Cod penal sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile, întrucât „în cadrul judecății distincte pe care o presupune aplicarea pedepsei rezultante, instanța nu poate combina prevederile din Codul penal anterior cu prevederile din noul Cod penal, ci aplică global dispozițiile uneia dintre legile succesive care sunt mai favorabile”.

Din cele mai sus expuse, rezultă că, deși obiect al sesizării l-a constituit o altă chestiune de drept, totuși întrebarea ridicată în prezenta cauză își poate afla rezolvarea aplicând, *mutatis mutandis*, considerentele deciziei nr.29 din 15 ianuarie 2016 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală în dosarul nr.3465/1/2015.

Pentru argumentele ce preced, nefiind îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării, în temeiul art.475 – 477 din Codul de procedură penală, *vă solicităm să respingeți ca inadmisibilă* sesizarea prin care Tribunalul Dâmbovița – Secția penală a solicitat pronunțarea unei hotărâri prin care să se dea o rezolvare de principiu următoarelor chestiuni de drept:

„1. În cazul intervenirii liberării condiționate din executarea unei pedepse privative de libertate, acordată potrivit dispozițiilor art.59 și următoarele din Codul penal din 1968, dar după 1 februarie 2014, comiterea unei noi infracțiuni în interiorul restului rămas neexecutat din pedeapsă, ar duce la aplicarea art.61 din Codul penal din 1968 sau a art.102 alin.4 din noul Cod penal?

2. În cazul în care Curtea apreciază că în cazul intervenirii liberării condiționate din executarea unei pedepse privative de libertate, acordată potrivit dispozițiilor art.59 și următoarele din Codul penal din 1968, dar după 1 februarie 2014, comiterea unei noi infracțiuni în interiorul restului rămas neexecutat din pedeapsă ar duce la aplicarea art.61 din Codul penal din 1968, care este relevanța într-o situație precum cea de față, în cadrul soluționării unei cereri ulterioare întemeiate potrivit art.585 din noul Cod de procedură penală, a faptului că printr-o hotărâre anterioară aplicabilă persoanei condamnate s-a făcut aplicarea dispozițiilor art.104 alin.2 din noul Cod penal, iar nu ale art.61 din Codul penal din 1968?

MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PROCUROR GENERAL

3. În aplicarea art.585 din noul Cod de procedură penală unei situații precum cea în speță, a unei persoane condamnate definitiv în anul 2013 pentru patru infracțiuni comise în perioada 2009-2011, în anul 2015 pentru patru infracțiuni comise în anul 2011 și anterior în anul 2015 pentru două infracțiuni comise la 14 iulie 2014 în concurs cu cele imediat anterior menționate, dar în recidivă postcondamnatorie față de primele, după liberarea condiționată din executarea pedepsei pentru acestea survenită la 21 mai 2014 cu rest rămas neexecutat de 475 de zile închisoare, care este ordinea și legea penală aplicabilă operațiunilor necesare modificării pedepsei potrivit instituțiilor potențial aplicabile în cauză – concurs de infracțiuni, recidivă și revocare beneficiu liberare condiționată, atât din perspectiva aplicării sau neaplicării autorității de lucru judecat a unei sentințe anterioare cu consecința cumulării restului rămas neexecutat de 475 de zile unei pedepse intermediare potrivit art.104 alin.2 din noul Cod penal

PRIM ADJUNCT AL PROCURORULUI GENERAL*
Dimitrie Bogdan LICU

* În condițiile vacanței funcției de Procuror General, potrivit dispozițiilor art.15 alin.4 din Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, aprobat prin Ordinul nr.2632/C/2014 din 30 iulie 2014 al Ministrului Justiției, modificat prin Ordinul nr.1650/C/2015 din 18 mai 2015 al Ministrului Justiției (Monitorul Oficial nr.367 din 27 mai 2015).